

نخستین نشریه دو زبانه در ایران

۲۷ بهمن ۱۳۹۳ ساعت ۱۶:۱۱

دوران حکومت ناصرالدین شاه قاجار (۱۲۶۴ - ۱۳۱۳ ه . ق) چه از نظر طول حکومت و چه از نظر جایگاه آن در تاریخ معاصر، مهمترین دوره حکومت در عصر قاجاریه محسوب می‌شود.

در سال ۱۲۹۳ هجری قمری، نخستین نشریه دو زبانه تهران به نام «لاپاتری» (وطن) به زبان های فرانسه و فارسی منتشر گردید چنانکه سیروس سعدوندیان می نویسد در سفر اول ناصرالدین شاه به اروپا، حاج میرزا حسن خان سپهسالار در استانبول شاه را واداشت که یک چاپخانه سربی با حروف عربی و لاتین خریداری کند. یک تن مهندس بلژیکی به نام «بارون دو نورمان» را هم، که سال ها در راه آهن بلژیک خدمت کرده بود، به قصد ایجاد راه آهن در ایران استخدام کرد. کار راه آهن سر نگرفت. اما این شخص، که عنوان مهندس مخصوص دولت علیه ایران را داشت، در ۱۲۹۲ چاپخانه مزبور را به کار انداخت و به پیشنهاد سپهسالار روزنامه ای به نام وطن، (به فرانسه: لاپاتری)، به دو زبان فرانسه و فارسی تاسیس کرد که تنها یک شماره از آن در تاریخ شنبه ۹ محرم ۱۲۹۳ انتشار یافت و توقیف شد.

سال ها بعد، در ۱۳۰۲ هجری قمری، دومین روزنامه خارجی زبان نیز ایجاد گردید. محبوبی اردکانی می نویسد: «ژورنال اکودوپرس»، یا به فارسی «روزنامه صدای ایران» را، اعتماد السلطنه به تقلید از «لاپاتری» دایر کرد و روز شنبه ۴ جمادی الثانیه ۱۳۰۲، که روز بعد از نوروز بود، آن را به نظر شاه رسانید و شاه را خوش آمد. نویسنده این روزنامه هم همان «بارون دونورمان» بود که شاه همان اوقات دستور داد که سپرده به اعتمادالسلطنه باشد و کار روزنامه را بکند. انتشار این روزنامه ابتدا به کمک «بارون دونورمان» بود و بعدا به کمک دکتر «مورل». اما انتشار این روزنامه چندان به مذاق دول بیگانه خوش نیامد، چرا که یک بار با اعتراض روس ها مواجه شد و یک بار با اعتراض عثمانی، که در نتیجه به توقیف آن انجامید.

منبع: تقدس

آدرس مطلب :

<https://www.cafetariikh.com/news/۲۹۶۰۸/ایران-زبان-دو-نشریه-نخستین-۲۹۶۰۸>